

[Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zed.htm

3. Темп зростання (зменшення) обсягу прямих інвестицій (акціонерного капіталу) та обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) на одну особу населення по регіонах за січень-вересень 2019 року - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/zd/inv_zd/tz_opi/tz_opi_0919u.xlsx

4. Надходження прямих інвестицій (акціонерного капіталу) в Україну за країнами-інвесторами (найбільші обсяги) за січень–вересень 2019 року - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/zd/inv_zd/nadh_pi/nadh_pi_0919u.xlsx

Лащик І., к.е.н., доц.
 НУ «Львівська політехніка»
Неспляк Х., студент
 НУ «Львівська політехніка»
Ярута В., студент
 НУ «Львівська політехніка»

МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Вступ. Одним із найважливіших та найбільш серйозних завдань фінансових служб та адміністрації будь-якого господарюючого суб'єкта є об'єктивне оцінювання та ефективне управління ліквідністю.

Ліквідність є чи не найважливішим критерієм успішної діяльності підприємства, адже належний її рівень дає ряд переваг підприємству у ринкових умовах господарювання. Однією із таких переваг є своєчасний розрахунок з контрагентами, особливо державою з приводу сплати податків та зборів.

Чим вищим є рівень ліквідності підприємство, тим більше у нього активів, які швидко можна перетворити у гроші, при цьому без втрати цінності. Окрім цього, чим своєчаснішими та ефективнішими є методи та напрями управління ліквідністю підприємства тим успішнішою, конкурентоспроможною та стабільнішою є його діяльність.

Зазначене вище, дозволяє зробити висновок про те, що вирішення проблеми управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства є надзвичайно актуальним в умовах сьогодення.

Виклад основного матеріалу. Серед першочергових цілей управління ліквідністю підприємства виділимо наступні[1, с. 59; 2, с. 153]:

- забезпечення та утримання нормального рівня платоспроможності підприємства упродовж усього періоду діяльності;
- підтримання оптимального співвідношення потоків грошових коштів;
- ефективне розміщення та використання грошей.

Як показує практика діяльності підприємств в умовах сьогодення, зниження рівня ліквідності та невідповідність рівня платоспроможності нормативно

встановленим межах породжує загрозу порушення справи про банкрутство підприємства, що у перспективі може загрожувати ліквідації останнього. Для уникнення зазначеного на кожному підприємстві має діяти ефективна політика управління ліквідністю та платоспроможністю.

Дослідивши літературні джерела[1-4], присвячені проблемам та напрямам управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства, ми обрали ту, яка на наш погляд є найбільш оптимальною, адже дозволяє враховувати чинники навколишнього оточення підприємства, а також особливості та напрями його діяльності. Схематичне представлення уподобаної нами моделі управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства наведено на рисунку 1.

* Розроблено авторами

Рисунок 1. Схематична інтерпретація політики управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства

Отже, перший етап управління ліквідністю передбачає вибір оціночних показників та їх аналізування, бажано у динаміці, оскільки за таких умов результати є більш точними та об'єктивними. У науковій сфері прийнято вважати, що основними та найбільш інформативними показниками ліквідності підприємства є такі: коефіцієнти поточної, абсолютної, швидкої ліквідності та показник ліквідності балансу загалом. Для кожного із зазначених вище показників встановлені відповідні нормативні або найбільш бажанні значення. Відповідність встановленим нормам свідчить про належний рівень ліквідності та платоспроможності об'єкта дослідження. За результатами аналізування показників ліквідності необхідно чітко визначити чинники їх негативної чи позитивної тенденції.

Наступним етапом є прогнозування очікуваного рівня ліквідності. Цей етап може здійснюватися на основі різноманітних методів. Одним із таких методів є метод найменших квадратів, на основі застосування якого можна визначити очікувану величину показників, що лежать в основі розрахунку коефіцієнтів ліквідності і розрахувати їх очікуване значення.

Наступний етап управління ліквідністю полягає у виборі конкретного методу визначення потреби в оборотних коштах, а також вибору відповідної ситуації, що склалася стратегії управління ліквідністю.

Основними методами визначення потреби в оборотних коштах є такі: метод структурування фондів, показників ліквідності та грошових потоків.

Відповідними стратегіями управління ліквідністю є такі: стратегія трансформації активів, запозичення та збалансованого управління.

Основним, на наш погляд етапом управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства є вибір конкретних заходів.

Виділимо чотири групи заходів управління ліквідністю[1-4]: 1) відновлення (оптимізація) структури балансу (збільшення (зменшення) оборотних активів; оптимізація складу та структури основних засобів; оптимізація структури необоротних активів; збільшення (зменшення) коштів, належних підприємству; оптимізація джерел формування коштів підприємства; нормалізація заборгованості короткострокового характеру); 2) оптимізація політики управління дебіторською заборгованістю (досконале вивчення та збір інформації про основних та найбільших дебіторів; укладення договорів з дебіторами із зазначенням конкретних термінів погашення заборгованості; використання системи знижок при розрахунку за товари та послуги у встановлені терміни); 3) управління пасивами підприємства (постійний моніторинг та забезпечення оптимального співвідношення власних, залучених і позичених коштів; удосконалення методів управління капіталом та резервами Товариства); 4) політика управління грошовими потоками підприємства (оптимізація обсягу постійних і змінних витрат; збут невикористовуваних основних засобів та оборотних активів; застосування методу прискореної амортизації; застосування ефективної та відповідної політики з оподаткування; підвищення якості системи контролю за рухом грошових коштів); 5) удосконалення політики управління

запасами (визначення і дотримання чітких норм запасів сировини та продукції; розпродаж запасів та залишків запасів і готової продукції; удосконалення системи матеріально-технічного забезпечення).

Висновки та пропозиції. Структура запропонованої моделі може бути змінена чи доповнена залежно від особливостей чи специфіки діяльності того чи іншого підприємства. Однак, дотримання зазначеної вище схеми у правлінні ліквідністю підприємства дозволить утримувати її на належному рівні і тим самим забезпечити належний рівень конкурентних переваг.

Використана література:

1. Носова Є.А. Напрями підвищення ліквідності вітчизняних підприємств /Є. А. Носова// Економіка. Проблеми економічного становлення.– 2019.– №2. – С. 58–64.
2. Ловінська Л.Г., Єфименко Т.І., Канцуров О.О. Малий бізнес в Україні: економіка, фінанси, бухгалтерський облік. Монографія.– К.: НДФІ, 2016. – 368 с.
3. Мелех Л.Л. аналізування ліквідності та платоспроможності підприємств: Монографія. – К.: КНЕУ, 2019. – 178 с.
4. Ковальов В.В. Ліквідність та платоспроможність: економічна суть та експертна оцінка /В.В. Ковальов/ Галицький економічний вісник.– 2018.– №3. – С. 169–173.

Левковець Н., старший викладач
кафедри "Фінанси, облік і аудит"
Національний транспортний
університет, м. Київ, Україна

КОМПЛЕКСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Вступ. Упродовж останніх десятиліть спостерігається зміна підходу до розуміння поняття «економічна безпека», яка проявляється у щораз частішому використанні даної категорії не для пояснення ситуації на макрорівні, а для уточнення рівня результативності функціонування суб'єктів господарювання. Така властивість зумовлена тим, що сучасні підприємницькі структури зіткнулися із потребою пошуку нових форм менеджменту, які б дозволили мінімізувати вплив дестабілізуючих чинників.

Основна частина. Велику увагу дослідники приділяють специфічним формам забезпечення економічної безпеки, однією із яких є комплексне забезпечення економічної безпеки підприємств (ЕБП).

Для підтвердження сказаного вище проаналізуємо еволюцію поняття «економічна безпека підприємств»:

I етап (1991 – 1998 рр.) – економічна безпека трактувалася як захист від загроз, спричинених персоналом з метою збереження комерційної таємниці та інтелектуальної власності;

II етап (1998 – 2000 рр.) – економічна безпека розглядається як захист підприємства з позиції окремих аспектів його діяльності, при цьому починають виділятися функціональні складові;